

Gamle Gjerpen

| [HJEM](#) | [ALFABETISK INNHOLD](#) | [FORORD](#) | [MINE KILDER](#) | [SØKBARE KILDER](#) | [LINKER](#) | [ARTIKLER](#) | [NYTT](#) | [HJELP](#) |

Åkre

Gård nr. 75 i tidligere Gjerpen kommune i Telemark.

Dette er en interaktiv bygdebok som vil vokse og bli mer feilfri ved brukernes hjelp.
Feil, mangler og oppdateringer bes vennligst rettet til: [Gard Strøm](#).

Klikk -->

Oppdatert 08.03.2015

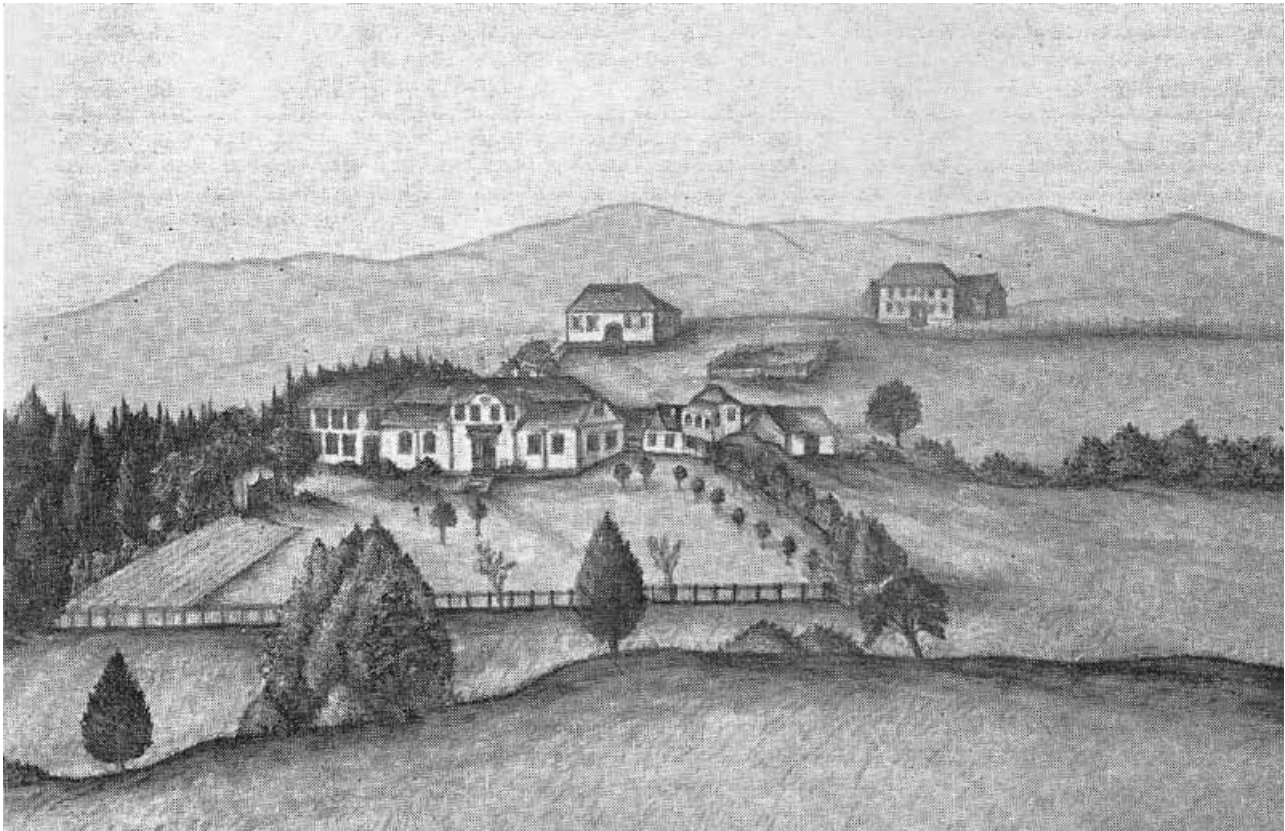

Utsnitt av Målebordsoriginal (1845-49). Original hos Statens kartverk, Hønefoss. Gjengitt med tillatelse.

Gamle Åkre - Åkre 1

Gammelt løpenr. 251. Siden 1889 gnr 75 bnr 1.

Åkre med Kjølnes hadde en landsskyld på 3 huder, hvor Kjølnes utgjorde 1 hud. Husmannsplassen Kjølnes ble solgt til privat selveie i 1735. Deretter hadde Åkre en landskyld på 2 huder.

Åkre i forgrunn og de 2 daværende Vestre Borge-gårdene bak. Tegning fra rundt 1795. Skannet fra "Gjerpen Bygds Historie" bind II.

Adresse i dag: Håvundveien 366, 3711 Skien.

"Gjerpen bygds historie" (Terje Christensen - 1985), mener at den gamle gården Borge skal ha fått sitt navn fra en tidligere bygdeborg, som visstnok ble anlagt i Borgeåsen under folkevandringstiden (400-600 e.Kr.). Rundt vikingtiden (800-1000) skal gården Borge ha blitt delt i østre og vestre Borge, Borgestad og **Åkre**.

Oluf Rygh.

Åkre kommer av det norrøne ordet *Akri*, som betyr åkere.

Åkre grenset opprinnelig til V. Borge i nord, til Ø. Borge i øst og syd, og til Borgestad i vest. Store deler av Ø. Borge ble senere tillagt Åkre. Åkre har siden hatt grenser til Enggrav og Buer i nord, til Riis og Søli i øst, til Ø. Borge i syd og til Borgestad i vest.

Oldtidsfunn.

Jernøks fra vikingtiden. Det er dessuten funnet rester etter flere gravhauger her som ble fjernet i eldre tid.

Åkre er ikke nevnt i **biskop Eysteins Røde** bok av 1399, som var en oversikt over den katolske kirkes eiendommer på østlandet. Gården har derfor vært i privat eie.

Gammel husmannsplass under denne gården: [Se Kjølnes](#).

Tidligst kjente skriftlige kilde: Gjengjerdskattelista av 1528 hvor det var nevnt at en **Per Acher** betalte skatt av Åkre. Av jordeboken Henrich Brochenhus administrerte i 1585 kan vi se at gården "Ackere" var verd i årlig leie "7 mrk. smør, 14 mrk. Mell". Ingen bruker er nevnt.

Tidlige eiere.

Simen Dyresen Meen ble eier i ca. 1618 av 1 hud, mens hans søster **Marthe Linna** i Bamble eide 2 huder. Disse eide Åkre fram til ca. 1650.

Christen Borge kjøpte - eller arvet 2 huder 8 skinn av Åkre i ca. 1650. De resterende 4 skinn var fortsatt eid av **Meen-slekta**. I 1671 var det **Kirsti Meen** som eide disse 4 hudene på sine barns vegne. Skipper **Erich Andersen**

overtok Åkre i 1680. Han var Christen Borge svigersønn og gift med **Margrethe Christensdatter**. [Se Ø. Borge](#). **Fru generalmajor Arnold** på Borgestad fra 1710. **Kaptein Hans Holmboe** fra 1719. Han solgte 1 hud (Kjølnes) til **Sivert Vernersen** i 1735. [Se Kjølnes](#). **Major Deichman** fra 1743. **Mauritz Schweder** fra ca. 1760 og oberst **Bruggemann** fra 1763. **Anna Beata Rozenkrantz Adeler** fra 1767. **Dr. Hans Møller** kjøpte Åkre i 1774.

Tidlige leilendinger. Kilde: Skattelister.

G.br., leilending
Audun Knudsen Aackre.
Br. ca. 1615.

Kilde: Alexander Rabe von Pappenheim's jordebok (ca. 1615).
"Offuen Knudsen Aackre", eide 7 ½ skinn i S. Fossum i 1615. Av Åkre betalte han skatt av 3 huder til Jon Holcks arvinger.

G.br., leilending
Olluff Aachre f. ca. 1574.
Br. 1626 - 1657.

Olluff ble i 1647 oppgitt å være uformuende. Hans alder i sogneprestens manntall av 1664 ble oppgitt til 90 år.

Kilde: Skattematrikkelen 1647.
"Aachre som **Olluff** paaboer, schylder 3 huder. Deraff **Marte Linj** (Linna) i Bamble 2 huder med bøxel (bygse/leie) och **Simen Meen** i Gierpen sogen 1 hud. Er taxerit for mandens wformuenh(hed) penge 3 daler. **Marte Linj** bygger."

Søfren Aackre 1657 - 1661.

I 1664 er fremdeles "**Olluff Aacker**" oppført bruker av Åkres 3 huder. Han er i prestens manntall oppgitt å være 90 år.
Det er vel tvilsomt at 90-åringen bruker gården alene. Han har nok en sønn eller svigersønn som driver gården. Dette kan være **Søren**. Men Søren blir borte fra Åkre i 1661.

G.br., leilending
Lauritz Lauritzen f. ca. 1639 bg. 14/3-1686. "Lauritz Ballestad, 47 aar.", s.a. Lauritz NN.
g.m. Gunhild Gundersdatter fra [Bekkevold\(A\)](#) f. ca. 1649 bg. 11/3-1693. "Gunnild Gundersd. Sl. Lauritz Aachrøs enche 44 aar."
1. Berthe Larsdatter f. ca. 1671 g.m. enkemann Pros Nilsen. [Se Rønningen uunder Søli øvre](#).
2. Mathias Larsen f. ca. 1675. [Se M. Løberg\(B\)](#).
3. Anne Larsdatter f. ca. 1678 g.m. Anders Larsen Lid. [Se Lid\(B\)](#).
4. Elen Larsdatter dpt. 2/12-1683 (1720: "...ugift er paa Li.") g.m. enkemann Jon Halvorsen. [Se Sanni\(A\)](#).
Br. 1670.

Barnedåp i Gierpen 1. søndag i advent 1683: "Lauritz Aakerøs datter **Elen**."

I det alfabetiske registeret som er å finne i Gierpens første kirkebok, kan vi lese:
"**Lauritz Aakerøes** datter Elen døpt 1. søndag i advent 1683.
Lars Ballestad self begravet 14/3-1686. Hans Enke gravlagt d. 11 Martii 93."

Denne familien bodde tidligere på S. Løberg. [Se S. Løberg](#).

Kilde: Skattematrikkelen 1670/71:
"Lauritz bruger, schylder 3 hdr. hvoraf **Christen Borge** ehr ejende 2 huder 8 skind med bøxell och **Kirstij Meen** paa sine børns vegne 4 skind. Giffuer Schatt 6 Rd."

Leilending
Tor (Tore) Aacker
1. Amund Torsen dpt. 20/6-1686.
2. Hans Torsen dpt. 24/11-1689.
Br. i 1686, 1690, 1693.

Kan dette være den senere Tor som dør på Åltvedt 63 år gammel i 1728?
Tore Aakerø var fadder i okt. 1693 for Reier Arnesens datter Ingeborg på Borge-eiet.
Det var tidligere en Reier ("Reer") på Åltvedt.

Kaptein Hans Holmboe kjøpte Åkre og Borgestad ved en auksjon i 1719. Han betalte 2005 rdl. for Borgestad og 250 rdl. for Åkre. Dette forteller oss litt om disse eiendommenes markedsverdi i forhold til hverandre. [Se Borgestad gård](#).

Husmenn og leilendinger bodde heretter på Kjølnes, som lå under Åkre fram til 1735.

[Se gnr 77 Kjølnes.](#)

Det bodde ingen på Åkre igjen før 1780-årene, da danske dr. Hans Møller førte opp nye standsmessige bygninger her.

Fra Tinglysingsprotokollen.

"**Fæstebrev** fra **Christen Brynhildsen** (Borge) til **Anders Christensen** og arvinger paa en enghaug mod aarlig afgift 1 Rdl, dat. 16 April, tingl. 15 Oktober 1746.

"**Skjøde** fra **Ole Pedersen** til **Ole Ingebretsen** paa udstederens hus og engeløkke, dat. 6. Marts, tinglyst 26. August 1766."

Kilde: Håndskrevet skjøte 1761. Ligger på NTNU sitt nettsted: ntnu.no (transkribert av Gard Strøm 2015).

Peter Deichman, General Major av Infanteriet og Kongelig Commissaire udi Norge, Tilstaar herved at havet Solgt og avhendet, som og i Kraft av dette mit Skjøde, Sælger og avhender til Højædle og Velbaarene **Hr. Oberste Woldemar von Bruggemann** de mig tilhørende Gaarde i Gierpen Sogn, nemlig **Meenstad** med underliggende **Sætter Torbjørnsrød**, Skyldende 3 Huder med Bøxel og Herlighed, samt alle de paa gaarden værende og nu forefindende Vaaningshuse med andre Bygninger; Ligesaa **Gaarden Aacherøe** Skyldende Een Hud 8 Kalveskind med Bøxel og Herlighed over herudi "huuse"? med den paa gaarden Staaende Høe- og Korn Lade og love tillige med begge gaardene dette aars til Sæd.

Og da mig efter accord og avtale av **Hr. Oberste von Bruggemann** er betalt for alt forestaaende, den Summa 3000 Rdr. Seyer Tre Tuusinde Rigsdaler, Thi Skal forbemeldte gaarde med alt hvad der tilligger og ligger bør efter medfølgende adkomster, være og forblive Hr. Oberstens Sande Ejendomme, og hans Arvinger.

Meenstad den 11. Junii 1761.

P. Deichman (med segl).

Lydlig læst inden Rættten ved Høst-Sage Tingstedholdelse for Gierpen og Slemdahls Almue paa Bradsbergklevens Tingstue den 8. September - 1761 og i Pandt-bogen Folioe 461 anden side, Ord, Lydende Indført; Test (vitne) **Hans Larssøn Tyrholm** (sign).

Regimentssjef, Oberst

Woldemar von Bruggemann.

Br. 1761. [Se også Menstad.](#)

Bruggemann var trolig regimentssjef på eksersersplassen på Osebakken, som lå på Hovenga under Ø. Borge.

Doktor medicine, selveier

Hans Nielsen Møller (Johannes) fra Danmark f. 20/11-1736 på Elbo i Vejle d. 19/2-1796, bg. 26/2. "Doctor Medicinæ Hans Møller i hans Alders 63 aar.", s.a. Niels Hansen Møller og Marie Eriksen.

g. på Åkre 28/5-1772 m. Eleonore Hedvig Rasch fra Christiania f. 1736 d. 7/7-1817 i Ø. Porsgrunn. "Eleonore Hedeveg Møller fød Rasch, 82 aar. Forhen gift med Dr. Med. og Landsfysicus i Bratsberg Amt, hr. Hans Møller.", d.a. Jacob Michelsen Rasch og Anna Deichmann.

Forlovere: "CancellieRaad Carl Deichman og Laugmand Jonas Greger."

1. Carl Deichmann Møller dpt. 7/7-1772 i Ø. Porsgrunn. Kjøpmann og skipsreder i Porsgrunn.
 2. Mariane Møller dpt. 13/4-1774 g.m. statsråd Niels Aall. [Se S. Brekke.](#)
 3. Jacob Nicolai Møller dpt. 13/2-1777. Flyttet til Belgia. Ble professor i geologi.
 4. Bartholomæus Ulrich Møller dpt. 9/7-1778.
 5. Hans Eleonardus Møller dpt. 29/8-1780 på Elingård i Onsøy, Østfold. Se nedenfor.
- Br. 1774.

F.f. Hans Møllers og Eleonora Hedeveg Raschs barn **Carl Deichmand**: Cancellieraad Carl Deichmand, Capitain Bartolomeus Rasch, Ditlev Rasch, frue Cancellieraad Løvenskiold Edel Margrethe Rasch, Madselle Constance Aall.

F.f. Doctor Møllers pb. **Mariane**: Hr. Capitain Rasches frue, frøken Løvenskiold, hr. Cammerjunker Løvenskiold, hr. Herman Løvenskiold, tolder Rasch, Nils Aal.

F.f. Doctor Mullers db. **Nicolai Jacob**: Frue kamerherinde Adeler, hr. Herman Løvenskiolds frue, Anne Dorthe Rasch, hr kamerherre Adeler, hr. Obriste Lieutenant Deichman, hr. CancellieRaad Løvenskiold, Jacob Aal.

F.f. Doctor Møllers db. **Bartholomæus Ulrich**: Tolder Rasches kjæreste, frøken Magdalene Charlotte Hedeveg Løvenskiold, jomfrue Constance Rasch, hofjunker Løvenskiold, Nicolaj Aal, Bent Monsen Bentsen.

F.f. **Hans Leonard**. Forældre Hr. Doctor Møller til Ellinggaard og Frue Eleonora Hedvig Rasch: Frue Giertrud Hr. General Adjutant Hvitfelds, Jomfru Margaretha Elisabeth Stabel, Hr. major Niels Wærrenskiold til Kiølberg gaard, Hr. Regimentsqvartermester Poschdan, Studiosus Jørgen Møller.

Dr. Hans Nielsen Møller (1736-1796)

Hans Møller begynte sin medisindannelse i København i 1758 som 22-åring. Etter studiene var han svært nær å bli livlege for den Danske dronningen Karoline Mathilde, men da han mislykkes i dette, reiste han til Norge i 1769 og startet legepraksis i Skien. I 1771 dro han tilbake til København og tok den medisinske doktorgraden. Tilbake i Skien ble han i 1773 utnevnt til landsfysikus i Bratsberg amt. Da Bratsberg amtssykehus ble oppført på Osebakken i 1776 (Radesykehuset), ble han dessuten satt til å bestyre dette. Hans Møller kjøpte det gamle herresetet [Elingård](#) (tidligere skrevet "Elinegaard"), beliggende på Onsøy i Østfold, ved en oppbudssauksjon i mars 1778.

Der bodde han noen år, men han hadde kjøpt både Åkre, Menstad og Borgestad 4 år tidligere. Han kom tilbake hit og bodde på Menstad den tiden det tok å bygge opp en standsmessig hovedbygning og driftsbygninger på Åkre. I 1788 solgte han herregården på Onsøy.

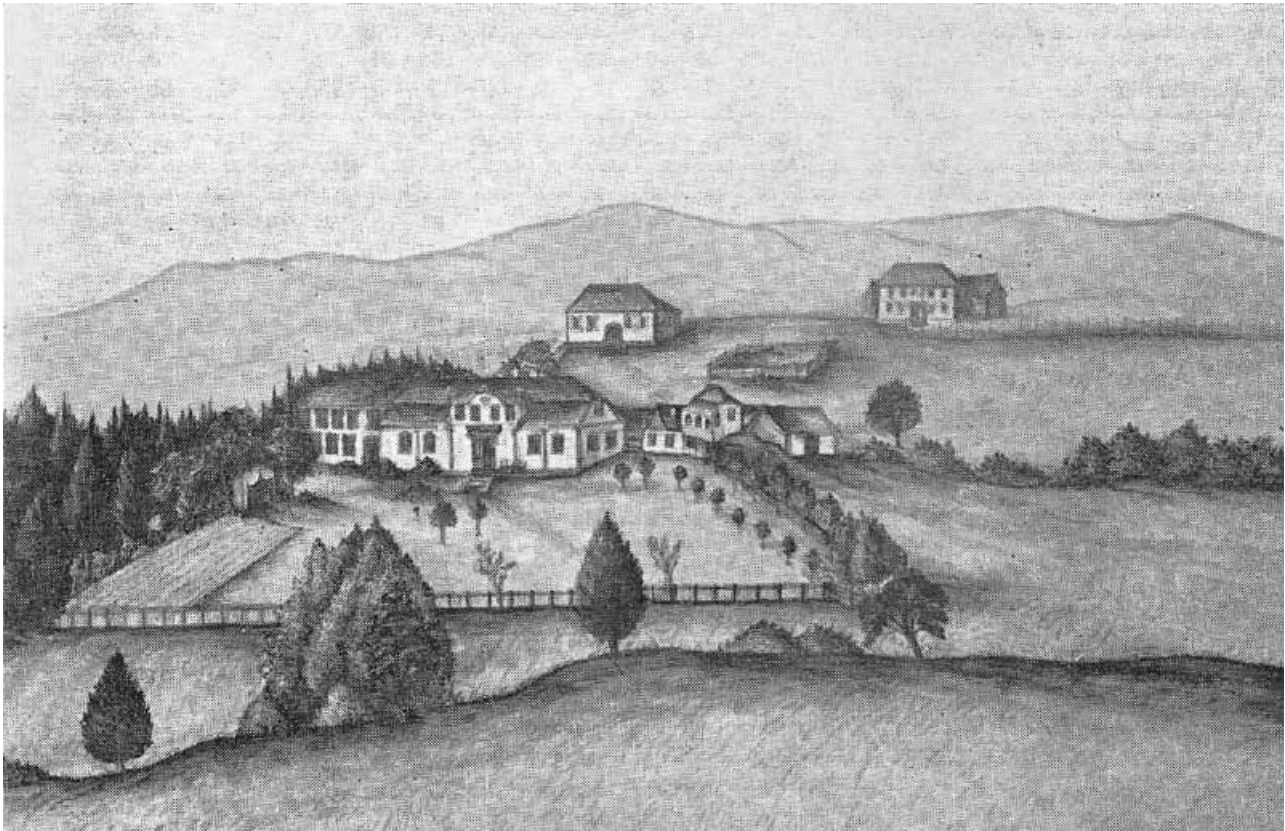
Les mer detaljert om dr. Hans Møller i Joh. Quislings "[Gjerpen - En bygdebok - Den historiske del II](#)". ([Slekt.org](#))

Som enke bodde Hedevig Eleonore i 1801 hos sin datter, fru Niels Aall i Porsgrunn.

Det eldste bevarte skjøtet ang. Åkre. Fra Tinglysingsprotokollen.

"Skjøde fra **Anna Beate Rosenkrants** til **Doctor Møller** paa 1 hud 8 skind af denne gaarden for 4500 Rdl.

Dateret 17. April 1774, tingl. 7. Mai 1774."

Åkre med begge V. Borge gårdene i bakgrunn. Tegning fra rundt 1795.

G.br., kjøpmann, skipsreder, selveier

Hans Eleonardus Møller d.ø. herfra dpt. 29/8-1780 på Elingård på Onsø ved Fredrikstad d. 8/4-1860 på Ekeli. g. i Ø. Porsgrunn kirke 29/12-1801 m. Inger Aall fra Bjørntvedt i Eidanger dpt. 2/12-1774 i Ø. Porsgrunn kirke d. 1856, d.a. Nicolai Benjamin Aall og Amborg Jørgensdatter Wesseltoft.

1. Nicolai Benjamin Møller f. 17/9-1802. Bodde på Kongsberg.

2. Hans Eleonardus Møller f. 8/11-1804 på Åkre. Overtok Åkre.

3. Simonine Møller f. 23/6-1807 d. 1891 i Frankrike g.m. Niels Egedius Gasmann. Bodde i Skien.

4. Mariane Møller f. 26/3-1812 (døpt 9/5 i Ø. Porsgrunn) g.m. amtmann Hans Jørgen Christian Aall. [Se Åkre\(2\) "Ekeli"](#).

Br. 1802.

F.f. Hans Møllers db. **Nicolai Benjamin**: Mad. Amborg Aall, Bened. v. Cappelen, Jomfru Adelhej Rasch, Kamer-Herre Løvenskjold, Jacob, Nils, Jørgen og N. B. Aall.

F.f. Hans Eleonardus Møllers **Hans Eleonardus**: Frue Møller, Nils Aalls k., jomfru Wrigt, Amtmand Løvenskjold, JustitzRaad Rasch, Ulrich, Frid. v. Cappelen, Carl D. Møller.

F.f. Hans Eleonardus Møllers **Simonine**: Frue Kammer-Herinde Løvenskjold, Jørgen Aalls k., jfr. Cath. Jørgensen, J. W. Rasch, Jørgen, Simon og Just Wright.

F.f. Hans Møllers og Madame Inger Møllers Barn **Mariane**: Hr. Søren Raschs kone, Madame Rasch fød Løvenskjold, Frøken Frideriche Løvenskjold, Jomfru Dideriche Petronelle v. Cappelen, DHr. (de herrer) Raadmand Niels Aall, Jørgen Aall, Hans Møller, Carl Møller, Christian Paus, Realv. Cappelen.

Hans Eleonardus Møller d.e. (1780-1860).

Hans E. Møller d.e. oppførte i sin tid en større 2-etasjes, standsmessig bygning på Ekeli. han bosatte seg der med sin familie i 1825, da sønnen overtok Åkre. [Se Åkre\(2\) "Ekeli"](#).

[Fra Tinglysingsprotokollen.](#)

"Skjøde fra **Nicolai Møller** til **Hans Møller** paa indestaaende halvdel i dette bnr (1), dat. 20 april, tingl. 4. mai 1825."

G.br., grosserer, skipsreder, selveier

Hans Eleonardus Møller d.y. herfra f. 8/11-1804 d. 12/6-1867 på Ekeli. Gravlagt på Ø. Porsgrunn kirkegård.

g. i Holt kirke, Aust Agder 21/9-1827 m. Amborg Laura Aall fra Nes Jernverk i Holt f. 20/2-1803 d. 3/10-1889 på Åkre. Gravlagt i Ø. Porsgrunn, d.a. Jacob Aall og Lovise Andrea Stephensen.

1. Lovise Møller f. 21/2-1829 på Åkre.

2. Hans Møller f. 4/7-1830 på Åkre g. i Gjerpen 12/11-1868 m. Caroline Caspara Holter fra Prestegården. Bodde i Porsgrunn.

3. Jacob 27/7-1832 d. 1833.

4. Jacob Aall Møller f. 30/12-1834 på Åkre. [Se V. Borge\(B\)](#).

5. Inger Møller f. 23/10-1837 på Åkre g.m. N.N. Rolsted. Bodde i Skien.

6. Nicolai Møller (tvilling) f. 28/9-1840 på Åkre. Se nedenfor.

7. Mathilde Møller (tvilling) f. 28/9-1840 på Åkre d. 18/5-1901. Bodde her i 1875 og forsørgeres da av moren. [Se Familie 72 - Ø. Borge 1900.](#)

Br. 1825.

Hans Eleonardus Møller d.y. (1804-1867).

Hans Møller var kjøpmann i 1830 og 1837, siden grosserer, skipsreder og direktør for Norske Lloyd. Han var dessuten stortingsmann i 10 år.

[Fra Tinglysingsprotokollen.](#)

"Grundseddell fra **Hans E. Møller** til **Ole Toresen Mo** og efterkommere paa en tomt med aarlig afgift 1 Spd, 2 ort, 12 skilling, samt forkjøbsrett til huset, dat. 20. mai, tingl. 31. august 1840."

Norges Matrikel 29. desember 1838:

Løbenr.	Navn Gaard	Opsidder/eier	Gammel skyld	Ny skyld (Skylddaler)
251	Aakre	Hans E. Møller	2 huder + 8 h. 2 1/6 skind	8 daler - 2 ort - 9 skilling

Tjenestefolk som bodde her i desember 1865:

Halvor Christensen fra Holla f. ca. 1838, Christiane Marie Christensdatter fra Langesund f. 1833, Karen Dorthea Nordby fra Porsgrunn f. 1838, Karen Olsdatter f. 1846 i Gjerpen, Aase Gundersd. fra Sauherad f. 1809.

[Fra Tinglysingsprotokollen.](#)

"Skjøde fra **H. E. Møllers enke Laura Møller** til kjøpmann **Louis Vauvert** paa de hendes(?) som eier af gaarden østre Borges tilhørende afgifter og rettigheter af tomter og grunde, dels i Gjerpen og dels i Porsgrund, dat. 21., tinglyst 26. august 1867."

Norges Matrikel november 1874:

Løbenr.	Eiendommens navn	Eier - bruger	Revidert skyld (Skylddaler)
251	Aakre	Hans E. Møllers Enke	8 daler - 1 ort - 10 skilling

Tjenestefolk som bodde her i 1875:

Hansine Gurine Hansen fra Eidanger f. 1857, Marie Hermansen f. 1856 i Gjerpen og Mari Halvorsd. fra Nes i Sauherad f. 1835.

I en sidebygning bodde tjenestegutten Carl Johanson fra Flo sogn i Sverige f. 1838.

[Fra Tinglysingsprotokollen.](#)

"Overenskomst mellom **Laura Møller** og **Chr. K. Flørnes** angaaende grænsen mellom deres eiendomme, Aakere og Breidablik, dat. 21/6, tinglyst 13/7-1880."

"Gavebrev fra **amtmand Aall** til dispatør **Nicolai Møller** paa udstederens foran hjemlede hus paa Egeli,

dat. 13., tinglyst 22 oktober 1877."

"Overenskomst mellom **Laura Møller** og **ingeniør Gunnar Knudsen** angaaende ret for denne til at opføre en dam over Aakrebækken til anlæg af en vandledning, med aarlig afgift 10 kr., hvorved Borgestads eier giver ræt til fri adgang til dammen langs vandledningen, dat. 29/12-1885, tinglyst 18/1-1886."

Norges Matrikel 31. desember 1889:

Gnr	Brn	Løbenr.	Navn	Br. navn	Eier	Matrikelskyld	Revidert skyld
75	1	251	Aakre	Aakre	H. E. Møllers Enke	2 daler - 8 ort - 9 sk.	21 mark 37 øre

G.br., dispachør, skipsreder, assuransekasserer, selveier
Nicolai Møller herfra f. 28/9-1840 d. 4/9-1894 på Åkre.
 g.m. Anna Fredrikke Knudsen fra Drammen f. 1857 i Kristiania.
 Br. og eier 1890.

Denne familien fikk ingen barn. De er gravlagt på Ø. Porsgrunn kirkegård.

[Fra Tinglysningsprotokollen.](#)

"Skjøde fra **H. E. Møllers og hustrues arvinger** til medarving, **dispatior Møller** paa dette bnr og løsøre for 40.000 kr., dat. 3/2, tinglyst 1/3-1890."

Tjenestefolk ifølge folketellingen 1891:
 Gårdsarbeider Kristian Eriksen Augestad f. 1865 i Eidanger.
 Kokkepikene Anne Olsen f. 1864 i Sauherad.
 Stuepikene Gunhild Marie Hansen fra Solum f. 1866.
 Tjenestepikene Margit Andersen fra Seljord f. 1841.

På besøk under folketellingen 1891:
 Student Hans Møller Gasmann fra Kristiania f. 1872.

[Fra Tinglysningsprotokollen.](#)

"Skjøde fra **Nikolai Møllers dødsbo** v/ sagfører Møller til **Jon Garborg** for 38.000 kr.
 Dato 1., tinglyst 2. november 1897."

2 husstander under folketellingen 1900:

1. etasje. 1900.

G.br., selveier
Jon Evensen Garborg fra Time på Jæren, Rogaland f. 22/2-1855, s.a. gbr. og lærer Even Aadnesson Garborg og Ane Oline Jonsdatter Hegre (fra Høiland).
 g.m. Serine Kristine Ivarsdatter fra Heskestad i Dalane, Rogaland f. 19/1-1863.
 1. Eivind Garborg f. 1882 i Håland på Jæren. Sjømann i 1900.
 2. Ivar Garborg f. 5/12-1884 i Håland.
 3. Astrid Garborg f. 1887 i Håland.
 4. Ingebrigt Garborg f. 1890 i Håland.
 5. Sigrid Garborg f. 1892 i Stavanger.
 6. Ingeborg Garborg f. 5/8-1895 i Håland.
 7. Jon Garborg f. 3/1-1898 i Gjerpen.
 8. Aagot Garborg f. 27/10-1899 i Gjerpen.
 9. Solveig Garborg f. 15/7-1904 i Gjerpen.
 Br. 1897.

Tjenestefolk som bodde i drengstuebygningen under folketellingen 1900:
 Kjøkkenpikene Maria Pedersdatter f. ca. 1880 i Avaldsnes, Karmøy, Rogaland.
 Fjøsfige Gustava Gjermundsen f. ca. 1881 i Solum.
 Gaardsgutt Hans Karlsen f. ca. 1883 i Kilebygda i Solum.

Jon Garborg var bror til forfatteren Arne Garborg. Deres mor Ane Oline Jonsdatter bodde hos sin sønns familie på Åkre i både i 1891 og i 1900.
 Forfatteren besøkte ofte familien sin på Åkre når han var på reise her i distriktet med sine foredrag.

2. etasje. 1900.

Amtsagronom, leieboer
Sigvald Mathias Hasund fra Hasund i Ulstein, Møre og Romsdal f. 24/3-1868 d. 5/9-1959 i Oslo, s.a. g.br.

Syvvert Karlsson Hasund (1831-1917).

g1g 1894 m. Johanne Margrethe Hagerup Raanes fra Værøy i Lofoten, Nordland f. 28/8-1859 d. 19/12-1929, d.a. g.br. og poståpner Ole Raanes (1830-1904).

g2g 1931 m. Signe Johanne Hansen Ruud f. 2/11-1884 d. 9/10-1963, d.a. vaktmester Nils Petter Ruud (1842-1918) og Emilie Kristine Hofgård (1846-1935).

1. Svein Olav Hasund f. ca. 1895 i Volda, Møre og Romsdal.

2. Fritjof Hasund f. ca. 1897 i Volda.

3. Leif Hasund f. 14/9-1898 i Skien.

4. Kristian Hasund f. 13/4-1900 i Skien.

Ander i huset: Niesene Ingeborg Hasund f. 1890 i Steinkjer og Borghild Hasund f. 1891 i Stjørdalen.

Tjenestepige Ingeborg Hasund f. ca. 1880 i Ulstein.

Sigvald Hasund var overlærer ved Norges landbrukshøgskole fra 1907. Professor fra 1914. Professor i landbruks-historie i tiden 1920-1938. Han var rektor ved den samme skolen i tiden 1923-1928. Kirke- og undervisningsminister i Mowinckels annen regjering 1928-1931. Han var fylkesagronom i Telemark i tiden 1898-1906. Han ga ut en rekke faglitteratur. Han kalte seg senere for landbrukshistoriker.
[Les mer: Store Norske Leksikon.](#)

Fra Tinglysingsprotokollen.

"Skylddelingsforretning afholdt 9., tinglyst 13 juli 1904, hvorved er udskilt bnr 4 "Gimle" af skyld 0 mark 02 øre."

På denne utskilte eiendommen, bygde i 1904 "Uthaugen ungdomslag" sitt forsamlingslokale "Gimle".

Norges Matrikel 1. april 1905:

Gnr	Brn	Gaardens navn	Brugets navn	Eier	Matrikelskyld
75	1	Aakre	Aakre	John Garborg	19 mark 98 øre
75	2	Aakre	Ekeli	Math. Buer	0 mark 61 øre
75	3	Aakre	Bøklund	Ole Olsen Braarud	0 mark 76 øre
75	4	Aakre	Gimle	Uthaugens ungdomslag	0 mark 02 øre

[Se folketellingen 1910.](#)

Familien hadde 3 tjenestefolk her i 1910.

G.br., selveier

Andreas L. Øvrum.

Br. 1913. [Se Meen\(18\).](#)

Fra Tinglysingsprotokollen.

"Skjøte fra **Jon Garborg** til **Andreas L. Øvrum** paa d.b. (dette bruksnummer) av skyldmark 19 mark 01 øre og løsøre for kr. 65.000.- hvorav kr. 5000 for løsøret. Dat. 2., tinglyst 16. juli 1913."

Fra Tinglysingsprotokollen.

"Skjøte fra Andreas L. Øvrum til Gjerpen kommune for kr. 5000.- Dat. 16., tinglyst 24. november 1917."

Fra Tinglysingsprotokollen.

"Ret for eieren av bnr 12 til vand fra "Guldolla" paa dette bnr samt forpligtelse for dette bnr's eier til, mot aarlig avgift kr. 25.-

Ikke at anvende naturgjødssel paa skraaningerne ud til bækken, der fører til Borgestad vanværks dam, samt til alene om vaaren at foreta pløining og harving i denne dalsænkning m.m. Dat. 12., tinglyst 27. sept. 1913."

Fra Tinglysingsprotokollen.

"Skylddelingsforretning avholdt 14. tingl. 26 november 1921, hvorved til **Rolf Knudsen** er utskilt en parsell av skyldmark 0 mark 03 øre. Bnr. 18.

Gjerpen kommune.

Br. 1917.

Konsul, selveier

Harald Hanssen

Br. 1917.

[Fra Tinglysingsprotokollen.](#)

"Skjøte fra gaardbr. **Andreas L. Øvrum** til konsul **Harald Hanssen** for kr. 150.000.-, skrevet paa ustemplet papir, da stemplet kjøpekontrakt er forevist. Dat. 23., tinglyst 24 november 1917."

Åkre 1920.

Skipsreder, g.br., selveier

Thoralf Holta fra [Lagmannsgården](#) f. 30/10-1892 d. 18/7-1994, s.a. Hans H. Holta.

g.m. Margrethe "Maggen" Thorstensen fra Porsgrunn f. 11/8-1892 d. 20/8-1983.

1. Bjørn Holta f. 26/5-1933 i Oslo. Overtok eiendommen.

Br. 1921.

Thoralf Holta gikk i sin tid skogskole i Russland.

Fra Tinglysingsprotokollen.

"Skjøte fra **konsul Harald Hanssen** til skipsreder **Thoralf Holta** herpå og bnr 15 av skyldmark 13 mark 65 øre og 0 mark 48 øre for kr. 250.000.- Dat. 19. desember 1921 tingl. 18/1-1922."

Fra Tinglysingsprotokollen.

"Erklæring fra **Thoralf Holta** om at han vil bosette sig på eiendommen og selv drive den som gårdsbruk på forsvarlig

måte i minst 5 år med videre. Dat. 19. desember 1921, tinglyst 18/1-1922."

G.br. forpakter

Kristian Auensen (fra Sigdal, f. 11/6-1890?)

g.m. Valborg Teresa fra Glava i Värmland, Sverige f. 15/12-1893 d. 7/3-1926. Døde av lungebetennelse.

Bodde her i 1926.

"Kontrakt, hvorved **Thoralf Holta** gir **Kringkastningsselskapet** rett til anlegg av inntak og ledning til vandforsyning

til Relestasjonen paa Borgeaasen, mot aarlig avgift kr. 50.-, samt paa nærmere fastsatte betingelser, dat. 1 nov. 1926,

tinglyst 25/6-1927."

"Skylddelingsforretning, avholdt 29/11-1946, hvorved til fru **Astrid Wiig** er utskilt "Astridbu" av skyld 0 mark 05 øre. Bnr. 30.

Dat. 2/10, tingl. 6/10-1947." (Ei hustomt - Tårnfjellv. 8).

Forpakter av Åkre i årene rundt og under 2. verdenskrig var **Gregorius Skilbred** senior. De bodde her i de årene. Se familien på [Frogner\(22\) "Vonheim"](#).

Matrikkelutkastet 1950:

Gnr	Brn	Navn	Eier	Skyldmark
75	1	Aakre	Thoralf Holta	13 mark 39 øre
75	15	Aakre	Thoralf Holta	0 mark 48 øre

Av matrikkelutkastet 1950, kan vi se at Åkre da besto av 35 bruksnummer, der de fleste var utskilte hustomter.

Gårdens grenser på 1950-tallet, ifølge Thoralf Holta:

"Syd: Borgestad, vest: Borgestad, nord: (Vestre) Borge, øst: Buer."

Bjørn Holta bygde nytt hus ved siden av den gamle hovedbygningen. I den gamle hovedbygningen bodde det som regel forpaktere.

Skipsreder i AS Henneseid, skogeier, medeier i Union, Skiens aktiemølle m.m., selveier

Bjørn Holta f. 26/5-1933 i Oslo d. 16/9-2007, s.a. Thoralf Holta. Se ovenfor.

g1g 19/5-1956 i Ullern krk. i Oslo m. Turid Aslaksen fra Lig. 7 i Skien f. 1937, d.a. tannlege Klovholt Aslaksen.

g2g m. Ruth Holta f. 1943.

1. Anne Cathrine Holta f. 1958 gift Sem. Bosatt i Porsgrunn.

2. Thoralf Bjørnsen Holta f. 1966. Bosatt i Oslo.

Barn i 2. ekteskap:

3. Rune Holta f. 1973. Bosatt i Stavanger.

4. Kevin Christoffer Holta f. 1973. Bosatt i Porsgrunn.

Br. 1964.

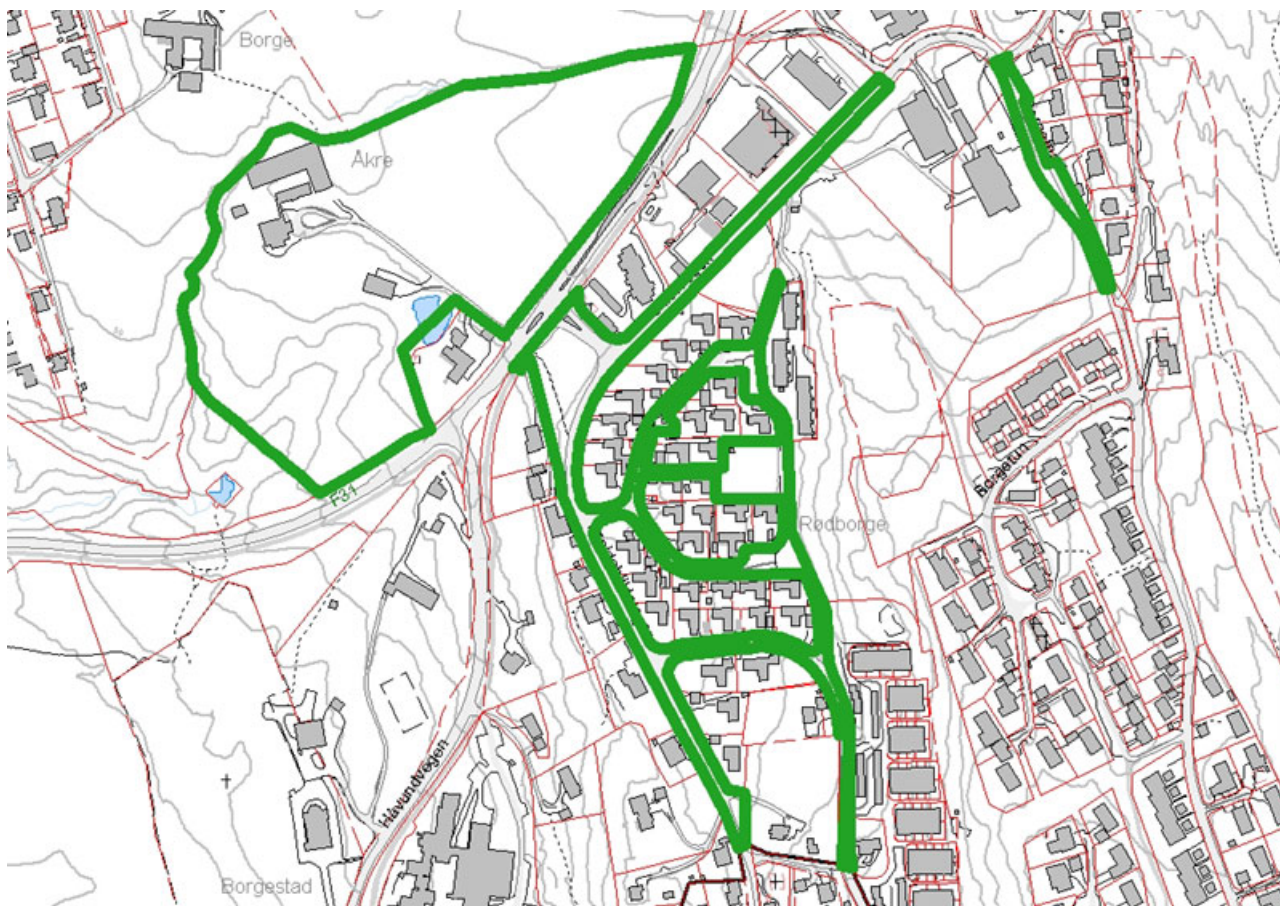
Mye av jorda ble av Bjørn Holta utparsellert og solgt til hustomter. Denne villaen ble oppført like ved hovedporten inn til Åkre gård fra Håvundveien.

Bjørn og hans første hustru flyttet på 1970-tallet til Spania. Første ekteskap ble oppløst. Tidlig på 1990-tallet kom Bjørn Holta med familie tilbake til Åkre.

Les minneord over **Bjørn Holta** av Emil Aubert i Telemarksavisa (TA) onsdag 26/9-2007, s. 31.

Ruth Holta driver i dag Åkre gård (2011).

Det savnes noen data i denne familien. Noen som kan hjelpe?

[Fra Grenland-kommunenes eiendomskart 2011.](#)

[\(C\) Gard Strøm.](#)